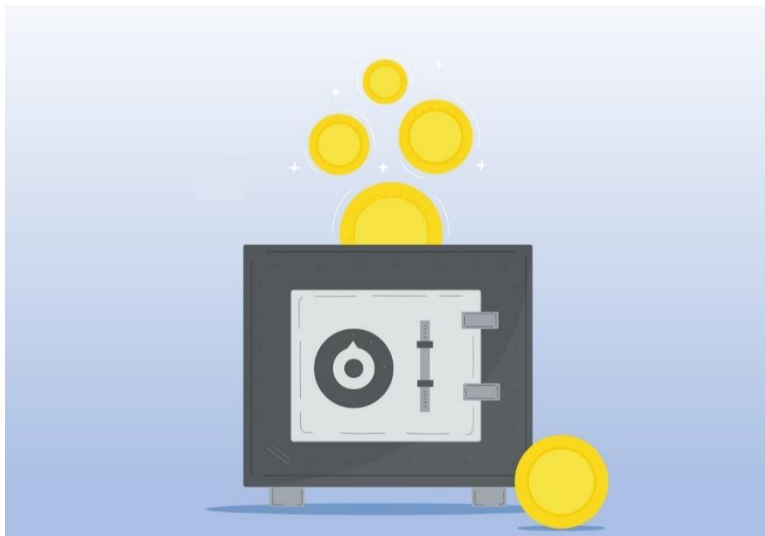

صندوق سرمایه گذاری چیست؟

صندوق های سرمایه گذاری

یکی از روش های غیر مستقیم سرمایه گذاری برای افرادی که دانش، تخصص و یا فرصت کافی برای تحلیل و بررسی بازارها را ندارد گزینه صندوق های سرمایه گذاری می باشد. صندوق سرمایه گذاری نهاد مالی است که در قالب شخصیت حقوقی و با دریافت مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار با جمع آوری وجوه خرد از افراد اقدام به سرمایه گذاری در دارایی های مالی نظیر سهام، اوراق مشارکت، سپرده بانکی و ... می نمایند. صندوق های سرمایه گذاری معمولاً توسط نهادهای مالی نظیر بانک ها، شرکت های تأمین سرمایه، شرکت های کارگزاری، سپردگاران ها و ... تاسیس می شوند که از نظر قابلیت اطمینان با این نهادها برابری می کنند.

واحد صندوق سرمایه گذاری (Unit)

میزان مالکیتی که سرمایه گذار در صندوق های سرمایه گذاری در دست دارد را واحد صندوق می گویند. هر واحد نشان دهنده سهم سرمایه گذار از کل دارایی های صندوق می باشد. شما با خرید واحدهای صندوق، پول خود را در یک نهاد مالی مجاز، مستقل، معتبر و شفاف سرمایه گذاری می کنید. این نهاد با جمع آوری وجوه از افرادی مثل شما اقدام به سرمایه گذاری در دارایی های مالی متنوع می نماید و با رشد ارزش کل دارایی ها شما منتفع و با کاهش ارزش دارایی ها متحمل زیان خواهید شد.

واحدهای صندوق نیز به دو نوع ممتاز و عادی طبقه بندی می شوند. نوع عادی قابلیت خرید و فروش و یا صدور و ابطال دارد. نوع ممتاز آن مربوط به مؤسسين صندوق می باشد قابلیت خرید و فروش ندارد اما قابل انتقال است.

خالص ارزش دارایی ها (Nav)

در صورتی که کل بدهی های صندوق را از کل دارایی های آن کسر کنیم و حاصل را بر کل واحدهای سرمایه گذاری صندوق تقسیم نماییم، خالص ارزش دارایی یا ارزش ذاتی و واقعی هر واحد را شاهد خواهیم بود.

صدور و ابطال

صدور و ابطال واحدهای صندوق مشترک به فرآیند خرید و فروش این واحدها اشاره دارد. در این فرآیند، خرید واحد های صندوق به این معناست که واحد صندوق به نام شما را صادر می شود. وقتی که یک سرمایه گذار تصمیم به فروش واحدهای

صندوق سرمایه گذاری چیست؟

خود و دریافت وجه دارد، مدیر صندوق مسئول ابطال واحدهای او می‌شود. او واحدهای فروخته شده را باطل می‌کند و به جای آن، مبلغ ناشی از ابطال را به سرمایه‌گذار پرداخت می‌کند.

قیمت صدور و ابطال

سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری هزینه به نسبت پایین‌تری در مقابل **سپدگردانی** دارند. این هزینه ها در قالب کارمزد از سرمایه گذار دریافت می گردد. در صندوق های ETF کارمزدهای صندوق در قیمت خرید و فروش منعکس می شود. اما در صندوق های صدور و ابطالی کارمزد به دو صورت ثابت و متغییر برای سرمایه گذاران تعریف شده است. کارمزد صندوق های صدور ابطالی در قیمت صدور و ابطال لحاظ می شود به طور مثال قیمت صدور واحد های صندوق برابر ۱۰,۰۰۰ ریال و قیمت ابطال برابر ۹,۸۰۰ ریال است. این اختلاف بین قیمت صدور و ابطال همان کارمزد صندوق می باشد. در نظر داشته باشید قیمت ابطال همواره کمتر از قیمت صدور است.

انواع صندوق های سرمایه گذاری و تفاوت ها

(۱) صندوق های سرمایه گذاری مبتنی بر صدور و ابطال (Mutual Funds)

(۲) صندوق های سرمایه گذاری قابل معامله (ETF)

صندوق های ETF مانند سهام قابل معامله و خرید و فروش هستند. درحالی که در صندوق های صدور و ابطالی واحدهای صندوق برای هر شخص صادر و در زمانی که مشتری تمایل به دریافت وجه خود دارد، واحد های متعلق به او ابطال می شود. به عبارتی دیگر در صندوق های ETF، واحدهای صندوق مورد معامله قرار می گیرند. اما در صندوق های غیرقابل معامله، امکان خرید و فروش ندارد و صرفاً واحدهای صندوق، به نام سرمایه گذار صادر و یا ابطال می گردد.

سرعت خرید و فروش در صندوق های ETF به واسطه قراردادن آن ها در بازار بورس بالاتر است. این درحالی است که برای صدور یا ابطال واحدهای صندوق سرمایه گذاری مشترک نیاز است تا در پایان روز و پس از محاسبه Nav این اقدام صورت گیرد.

پس از فروش صندوق های ETF وجه آن بسته به نوع صندوق طی ۱ الی ۲ روز کاری به حساب شما واریز می شود. این درحالی است که در صندوق های صدور و ابطالی وجه ناشی از ابطال واحدها، حدوداً تا یک هفته زمان می برد به حساب شما واریز گردد.

در صندوق های صدور و ابطالی شما در روز کاری بعد، از خالص ارزش دارایی های (Nav) خود مطلع می شوید. درحالی که در صندوق های ETF هر ۲ دقیقه یکبار خالص ارزش دارایی صندوق به روز رسانی می شود.

وجود رکن بازارگردان در صندوق های ETF باعث تسهیل در نقدشوندگی و جلوگیری از وجود شکاف قیمتی می شود. درحالی که این رکن در صندوق های مشترک وجود ندارد.

مزایای صندوق های سرمایه گذاری

(۱) مدیریت حرفه ای دارایی

صندوق های سرمایه گذاری به واسطه دارا بودن تحلیلگران و مدیران سرمایه گذاری متخصص عملکرد بهتری نسبت به کسانی که دانش و تخصص کافی را ندارند از خود نشان می دهند.

صندوق سرمایه گذاری چیست؟

۲) متنوع سازی

سازمان بورس به عنوان نهاد ناظر بر صندوق های سرمایه گذاری ضمن ابلاغ حد نصاب ترکیب دارایی صندوق ها اجازه نمی دهد مدیر صندوق در یک صنعت یا یک اوراق بهادار خاص بخش اعظمی از دارایی های صندوق را سرمایه گذاری نماید. چرا که این موضوع باعث افزایش ریسک پرتفوی خواهد شد. بنابراین مدیر همواره پرتفویی متنوع از اوراق بهادار مختلف را تشکیل می دهد.

۳) قابلیت نقدشوندگی بالا

در صورتی که به صورت مستقیم در سهام سرمایه گذاری نمایید در زمان های رشد و افت بازار درگیر صف خرید و صف فروش خواهید شد. این مورد امکان خرید یا فروش سهام را به شما نمی دهد. اما در صندوق ها به واسطه وجود رکن بازارگردان و ضامن نقدشوندگی به راحتی و سهولت معامله خود را انجام می دهید.

۴) نظارت و شفافیت

صندوق ها ملزم به ارائه گزارش صورت وضعیت پرتفوی به صورت ماهانه و صورتهای مالی خود در دوره های ۳ ماهه می باشند. همچنین به واسطه وجود رکن حسابرس، متولی و سازمان بورس، همواره نظارت بر حسن فعالیت مدیران صندوق صورت می گیرد.

معایب صندوق های سرمایه گذاری

۱) عدم تسلط بر دارایی

سود و زیان بالقوه و بالفعل در صندوق های سرمایه گذاری به صورت مشاع می باشد و تصمیمات سایر سرمایه گذاران بر بازدهی صندوق و طبیعتاً بازدهی شخص شما به صورت غیرمستقیم تأثیرگذار است. اما در سرمایه گذاری از طریق **سبد اختصاصی**، مدیریت دارایی به صورت شخصی برای شما صورت می گیرد.

۲) عدم حق رأی در مجامع

دارندگان واحدهای عادی صندوق های سرمایه گذاری حق حضور در مجامع و حق رأی ندارند.

۳) دوره نسبتاً طولانی در تسویه وجه

در صندوق های مشترک تسویه وجه حدود ۵ روز کاری زمان می برد.

سخن آخر

صندوق های سرمایه گذاری با ارائه مزایا و معایب خود، یکی از راه های متداول برای سرمایه گذاری هستند. هر فرد بر اساس شرایط شخصی خود و هدف اقتصادی می تواند از این ابزار سرمایه گذاری بهره مند شود یا به دلایل خاصی از آن صرف نظر کند. مهمترین نکاتی که در نظر گرفتن این تصمیمات می تواند کمک کننده باشد، شناخت دقیق اهداف مالی، میزان دانش و تخصص شخصی در زمینه سرمایه گذاری، و ارزیابی هر نوع صندوق سرمایه گذاری می باشد.